

Universitätsbibliothek Paderborn

**Nvclevs Coppensteinivs Conceptvvm Prædicabilivm In
Dominicas Festaqve omnia per Annum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1624

Post Domin. II. Qvadragesimæ feria II. Ego vado, & quæreretis me, & in
peccatis vestris moriemini. Ioan. 8.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51556](#)

diceret Bonum tamen hoc, nos hice esse, cum, in & sub Christo. Mibi autem adhaerere Deo bonum est.

Quod si situr obstupuere Iudei, Esh.
6. viso Marchochao, regius induito, & Esther Regina facta gloriore. Si fratres Iosephi, Gen. 45. visa huius regifica maiestate: Si fratres & agnati viso hoc Dauidis item Regi parem esse: Iustius Apostoli ad hanc Domini gloriam obstupuerunt. Quanta igitur in cœli gloria reuelabitur in nobis?

POST DOMIN. II. QVADRA gesimæ feria II.

Ego vado, & queretis me, & in peccatis vestris moriemini.

Ioan. 8.

A Zarias, 2. Par. 15. a se, Regi Iuda euentura mala prædictit. Dominus vobis cum; quia fuisti cum eo. Si quiesceritis eum inuenietis: Si autem dereliqueritis, derelinquet vos. Ita & hic Dominus.

Nos in præsens

- I. De prædestinatione, & reprobatione.
- II. De infelicitate animæ obduratae.
- III. Querendum esse Deum.
- IV. Metuendum, & cauendum istud, mori in peccatis.

PARS I.

De Prædestinatione, & reprobatione.

I. PRædestination, & Reprobatio res est cogitatu horribilis. Ab æterno, Mala. 1. Esau odio habui: En damnatio: Jacob autem dilexi: en prædestination, eodem tempore, & ventre natorum. 1. In diluvio octo animæ prædestinata seruantur: pereunt reliquæ. Genes. 8. 2. Nabuchodonosor post euastatam Ierosolymam iussit introduci, Dan. 1. de filijs Israel,

& de semine regio, pueros, in quibus nulla esset macula, decoro forma, & eruditio omni sapientia: qui stare possent in palatio Regis. Tales prædestinavit Deus. 3. Moyses, Deut. 27. Israëlitarum tribus sex bene natas ex Lia & Rachaele, iussit metari in monte Garizim; ibi benedicendas: alias sex, ex ancillis natas in monte Hebal, ibi maledicendas: ita Deus bipartito genus diuisit humanum ab æterno. Cur? Rom. 11. O altitudo diuinitarum sapientie & scientie Dei; quam incomprehensibilia sunt iudicia! 4. Eodem tempore, è carcere eodem exhibant duo: & Pharaon. Gen. 49. restituit alterum in locum suum, ut porrigeret ei poculum: alterum suspendit in patibulo.

II. 1. An non eadem ex fornace & prænas viuas, & carbones atro seduci cernimus? 2. Rom. 9. Habet potestatem figulus lutum ex eadem massa facere aliud quidem vas in honorem: aliud vero in contumeliam. Atque ita, vt in hos misericordiam suam Deus, iustiam in illos ostendat.

Et ita, vt electos prædestinet absque causa meritorum prævisione: at cum peccatorum prævisione reprobos. Ut causa prædestinationis sit sola Dei misericordia: reprobationis vero cuiusque peccata. Vraque respectu Dei, necessaria: nostri; contingens; ob liberum arbitrium, Reprobatio hic istic significatur: Queretis me, & non inveni. & in peccato moriemini. Ioan. 8.

PARS II.

Infelicitas animæ reprobæ.

I. ACCidere animæ de terius nil potest, Animæ de quā deseri abs Deo. 1. Ut nil servia à Deo peius inuenire quiuit Reginæ Vashti, Esh. est, & repudiata. 2. quam ab Rege repudiari. 2. Si cœli suos diata. 2. Quæsi influxus vel pauxillum subtraherent, annihilationem continuo in orbe cuncta emarcescera. Quanto magis anima, cui subtrahitur gratia?

Hhhh gratia?

3. Exari-
da.

4. Damna.
16.

gratia? 3. Psalm. 142. *Anima mea sicut terra
sine aqua tibi. Qualis Samaria,* 3. Regum 18.
cælo semi-iquatuor annis non pluente,
ob preces Elia. 4. Hinc omnium terribili-
lissimâ comminatio illa: *Osee 9. V& eis,
cum reseffero ab eis. Iere. 9. Erudire Ierusalem:
ne forte recedat anima mea à te.* 5. Ideo Da-
uid Ps. 37. *Dominus edicseris à me. Ut quid
Domine recessisti longe?*

Figura.

Eliseus, 4. Reg. 2. Eliæ discessum ab se se-
lamentatus, ait: *Pater mihi, currus Israël, & au-
rigae eius. Quid igitur anima, deserta Deo,
quoniam & exosa? Nam Odisisti omnes, qui ope-
rantur iniquitatem.* Ps. 5. Non plangat:

**Similia in-
felicis ani-
ma.**

II. Quod corpus sine anima: id anima
est absque gratia. Quantis ist ornata suis
dotibus, docet, quae caret iisdem: nam
vivens mortua est. At hoc, heu; quale! Ps. 33.
Mors peccatorum pessima.

2. Quale in Passione Domini contigit;
ut, terra intremuit; scissa petræ; factæ te-
nebræ; fissæ sepultra; Sol inhorruit; stu-
puit orbis: Tale in animabus eorum, qui
Dominum peccatis iterum crucifigunt.
Hebr. 6. Quo horribilior ista commina-
tio: *Ego vado ab aliis auersus.*

Accessus solis, & recessus, ait Arist. 8.
de cœlo cap. 7. omnis est & generationis, &
corruptionis causa. Magis gratiæ accessus
ac recessus in anima virorem, squa-
loremque efficiunt. Atqui vero; Rom. 9.
Dominus cui vult, miseretur: en accessus.
& quem vult, indurat: en recessus. Exod.
4. Ego indurabo cor Pharaonis. Vbi Au-
gust. exclamat serm. 88. de tempore: *Nisi
cum absuerit gratia mea, obdurabit eum ne-
quitias sua.*

Causa re-

4. Declarat similiisto. Ut sol humum
congelatam tangens resolut; at absceden-
te sole humus regelascit: Ita anima à pec-
cato obrigida, ad ipsum gratiæ radium
colliquecit in pœnitentiam, ad illiusabs-
cessum obgelascit per uicax.

III. Neque tamén, vt Calvinus 1. Inst.

6. 17. blasphemiat, peccatorem Deus posi-
tive indurat; sed permisive per accidēs; ^{probatio} ac modū,
subtrahendo gratiam, quam is à se ipse
peccatum excludit. Interea vero tamē
Deus nemini gratiam reuertendi suf-
ficientem negat: vni tamen, quam alteri,
impertit maiorem. Idque ob malitiam
maiorem.

Si æger clinicus optima præcipienti Simile
medico parere recuser, ac moriatur: ipse,
non medicus culpandus est: Ita peccator
respuens Dei instinctus, mandata, exem-
pla: *Perditio tua ex te.* Ier. 51. *Curauius Ba-
bylonem, & non est curata: Relinquamus eam.*
Ita hic Dominus, quasi dicat: *Quod de-
bui, præstisti: at noluisti: ideo Ecce Ego va-
do: & in peccatis vestris moriemini.*

P A R S III.

Querendum esse Deum.

I. *Ego vado. Ecquo; Mane nobiscum Domi-
ne, quoniam ad uesperas cit, Luc. 24. & finis in statu itæ. Aut finito nos sequi: vel
trahe nos post te. 1. Sed Ego vado: quo vos non
potestis venire. Ego pati vado; qualia ne-
mo potest. 2. Ego vado satisfacturus pro
mundo; quod creatura non potest villa.
3. Vado, ut ad dexteram Patris consideam:
quo vos non potestis venire. Hebr. 2. Cui enim
dixit aliquando Angelorum, sede à dextris
meis? Nec quidem Deiparæ?*

II. *Et queretis me. Stomachantis hoc est, Quæsi-
qua dicat, Cœlo descendendi, relictis 99.0. Iesu de si-
uibus, te ut quererem. Quæsi, quæro: tu
venire, & sequi detrectas. Ergo Vado: Non
me inuenies. Quæsierunt eum in sepul-
chro: quæsierunt obfessi ab Tito & Ve-
spasiano: quærunt eum etiam in Thalmud, in prophetis: At non inuenietis.*

Ergo Christiani, Isa. 55. querite Dominū. Queridū
dum inueniri potest; inuocare eum, dum prope temporis
est. Et Dum tempus habemus, operemur bonū:
dum sol iustitiae lucet, & dies est.

Non solum sub vita vesperum quæ-
rendus

Tendit est: quod multis frequens. 1. Serius eum quæsti, Epulo: *Luc. 16. 2.* Serius fatuæ virginis. *Matt. 25. 3.* Nimirum venatus es, Esau. *Gen. 22. 4.* Serius iam oratis animæ purgatoriæ; non vobis merendi, sed iam soluendi tempus est.

*Nem dum
dilecti est ex-
pedit nos
Dom.
figu.*

Alexander Magnus, ut primum obli-
debat vrhem, facem accendebat, voce
præconis proclamans: Ante vos dedire,
quam fax extinguitur: qua extincta, nul-
la salus. Ita Deus stans ad ostium peccato-
rum pulsat, Apoc. 3. proclamat: Conver-
tini ad me, & saluieritis. *Ioel. 2.* Et *Isai. 55.*
Querite Dominum, dum inueniri potest: face
extincta virtæ actum est.

*Sapro-
vishan-
tan.*

1. Prouide egit Pharaon, Iosephi secutus
consilium, horrea dum condidit, & in
horreis frumentum, tempore fœlici.
Vnde dein, annona flagrante, & flagel-
lante, subuenit & aliis. Ita isti, qui, dum
misericordia Domini plena est terra. *Ps. 31.* fa-
ciunt sibi thesauros, qui non vetera
scunt. Vx his, qui fecus faxint.

2. Deus, *Leuit. 11.* offerri sibi cygnum
noluit, et si peregregiam auem; forte,
quod cantum suum differat ad usq; mor-
tem. Tales, qui pœnitentiam reieciunt in
agonem.

PARS IV.

*Metuendum, & cauendum iſtud: mori in
peccatis.*

1. Empori quærendus est: 1. A Nota-
toribus, in medio Doctorum Eccle-
siae, Patrumq; consensu. 2. A mulieribus,
orto iam sole adeundo tempa vel preces,
cum aromatibus virtutum. 3. A Regibus,
ductum stellæ secutis, omissa ambitione,
&c. Iacentem, vagientem, humilem inue-
niens eum. 4. A Philosophis quærendus
non in categoriis, demonstrationibus,
principiis Physicis, &c. Sed in Eucharistia
per fidem. 5. A Theologis, non in Trini-
tate, Incarnatione, rubo ardente, &c. al-

tissimis illis mysteriis, ac præcipitiis: sed
potius in Cruce adorandus, in patientia
imitandus, &c.

II. Sin': In peccatis vestris mori emivi. 1.
Ad hoc cohorrescite Nouatores; & re-
spicite exitus maiorum vestrorum Ar-
rij, Manichæi, Pelagi, Lutheri, Calvini,
&c. 2. Horrete peccatores, mortes in-
fœlices Pharaonis, Saulis, Absolonis,
Antiochi, &c. Sodomitarum, Luciferi,
Gigantum, tempore Noe. 3. Fœlices
Niniuitæ, qui pœnituit in temporis, & se-
rio. *Ion. 3.*

In peccatis mori emini. Hæc cine fuit reprobatio damnationis? Ita videtur. At hoc
*Reprobatio
an sic mu-
tabilis.*

est ad desperationem adigere. Ita qui-
dem, nisi reprobationis causa quisque
sibi esset ipse. Si velit; se emendet serio:
iustus & fidelis est Dominus, qui a remittit no-
bis omnes iniquitates nostras. Tali conuersio-
ne posset quasi cogi Deus, ut scriptum in
libro reprobatorum deleat nomen, &
transcribat in librum vitæ. Ita sentire
videtur *Psal. 68.* Deleanatur de libro vita: &
cum iustis non scribantur: Domine; tu condi-
disti me sine me; sed damnare me ne quis sine
me: aebat August. Est igitur vox illa Do-
mini comminatoria.

FERIA III. POST DOMINICAM
II. Quadragesimæ.

*Super cathedram Moysis sedebunt Scri-
bae & Pharisei: omnia, que cumq; dixe-
rint vobis, seruate, & faci-
te. *Mat. 23.**

Darius Rex, *Dan. 6.* superregnū
amplissimum constituit vigintiqua-
tuor supra centum Satrapas: hisque præ-
fecit tres velut Proreges; è quibus Da-
niel vñus. Edixit simul, istos à subditis a-
gnosci, colique pro suis Vicariis. Ita Do-
minus in Synagoga: ita & in Ecclesia v-

Hhhh 2 num